

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXV. évfolyam

Subotica, PÉNTEK, 1924 február 22.

52. szám

Megjelenik minden reggel, ünnep után és hétfőn délelőtt
TELEFON SZÁM: Kiadóhivatal 8-58. Szerkesztőség 5-10

Előfizetési ár negyedévre 135 dinár

SZERKESZTŐSÉG: Kralja Aleksandra ulica 4. sz. alatt
Kiadóhivatal: Kralja Aleksandra ulica 1 (Leibach-palota)

A baranyai urak

Csak a minap adtunk arról hírt, hogy a jogrend és törvényes uralom felszabadítani készült az anarchia és önkény által elfoglalt Baranyát. Csak pár nappal ezelőtt nyílt rá kilátás, hogy Baranya második kiürítése a küszöb előtt áll, evakuálni fogja a jog visszatérő uralma Baranyát s meg fogja szabadítani az evakuálás nyomán azoktól a tisztviselőktől, akiknek a törvény csak arra volt jó, hogy megszegjék s a gondjaikra bízott baranyai nép csak visszaéléseiknek s atrocitásaiknak szenvedője volt. Még csak tegnapelőtt örvendeztünk ezen a helyen annak, hogy a belügyminiszter tudomást szerzett a baranyai állapotokról, a baranyai nép meg nem szűnő panaszairól s elrendelte, hogy helyszíni vizsgálat során derítsék fel a panaszolt visszaéléseket, orvosolják a sérelmeket, torolják meg a törvénysértéseket s távolítsák el a hivatalokra méltatlan tisztviselőket. A vármegye főispánja is kijelentette, hogy ahogy autóval mehet el Baranyába, elmegy eleget tenni a belügyminiszter rendelkezésének s törvénytöréseket tart majd Baranyában.

A baranyai nép most hangos fohászokozással kéri az egek urát, tegye járhatóvá a főispáni autót az utat, mert — úgy látszik — már csak a jégzajlás tartóztatja fel az igazságtéves napját. Hangos fohászokozással — mert mióta a magatartásukkal és törvénysértésekkel önmagukat hivatalvesztésre ítélt baranyai tisztviselők érzik, hogy ellenőrzés és felügyelet által nem korlátozott hivatali hatalmuk leáldozóban van, csak azzal törődnek, hogy hivatalukban eltöltött utolsó napjaikat törvénytelen ségek halmezatával édesítsék meg.

Tegnapelőtt jött a híre annak, hogy a baranyai községek nagy távolsága s az utak járhatatlansága nem akadályozta tovább a törvénytelen ségek megtorlásának s tegnap a belimanasztíri jegyző lefoglalta, elkobozta és a község területéről örök időre kitiltotta a Bácsmegyei Naplót. Az alkotmány ezekre az intézkedésekre a királyi bíróságokat sem jogosítja fel, amiket most a Bácsmegyei Napló ellen a belimanasztíri jogforrás elrendelt és fogantatott. A főispáni látogatást az azt reméljük, hogy kiterjeszti az alkotmány rendelkezéseit a baranyai községhezakra is, hogy a tételes törvények tiszteletében s a jogrend oltalmazásában megfogja teremteni az egységet Baranya és az ország többi területe között.

A biológia kutatói megtalálták

már a természettudományos meggyarazatát annak a jelenségnek, hogy a haldokló a halál bekövetkezése előtti pillanatokban miért nyeri vissza testi és lelki ereje csorbitatlanságának érzését. Az eufrenéziájukat ünneplő elcsapatás előtt álló baranyai tisztviselőkről sem nehéz megállapítani, hogy mi okozza náluk hivatali hatalmukkal való visszaélésüknek ezt az utolsó föllobbanását. A halálra ítélt is jól akar élni élete utolsó órájában s az utolsó kívánságok között ott szerepel a bor, a szivar és a paprikás. Azok a baranyai tisztviselők, akik saját magukat tették hivatali állás betöltésére képtelenné s akik a pártatlan és szigorú főispáni vizsgálatról nem az ellenük emelt panaszok alaptalanságának kiderülését, hanem csupán eltávolításukat várhatják, még utoljára kiakarják élvezni a hatalmat.

A parlament megkezdte a volt igazságügyminiszter ellen benyújtott vádindítvány tárgyalását

A volt igazságügyminiszter védekezése — Pénteken szólal fel a vád koronatanuja

Beogradból jelentik: Rendkívül nagy érdeklődés mellett kezdte meg a szkupstina csütörtökön az ellenzéknek Markovics Laza dr. volt igazságügyminiszter vád alá helyezését követelő indítványát. Ez az első eset az SHS. királyság megalakulása óta, hogy az alkotmánynak a miniszteri felelősségről szóló rendelkezései alapján miniszter ellen bünvádi eljárás megindítását követelik a parlamenttől.

A régi Szerbia parlamentjét aránylag elég gyakran foglalkoztatták ilyen indítványok. Az utolsó negyven esztendő alatt hét vád alá helyezési javaslatot terjesztettek a parlament elé egyes miniszterek vagy egész kormányok ellen. Ezek közül csak egy esetben, 1893-ban rendelte el a szkupstina a vizsgálatot az Avakumovics-kormány tagjai ellen, azonban Milán király ebben az esetben is pertörést rendelt el.

A Markovics volt igazságügyminiszter ellen emelt vádak már régebben foglalkoztatják a közvéleményt és a kérdésnek az ad különösebb érdekességét, hogy ezeket a vádakát először épen a radikális pártban emelték Markovics ellen, aki emiatt le is mondott állásáról.

Tíz órakor nyitotta meg megtehető feszült hangulatban Jovanovics Ljuba elnök az ülést. Először Markovics Laza volt igazságügyminiszter kapott szót, hogy személyesen adja elő védekezését a vádak ellen. Jovanovics Ljuba elnök Markovics beszéde folya-

Ami most vétenek a törvény ellen, azért valóban büntetlenek maradnak. Hiszen az eddig elkövetett jogtalanságokért már bőven rászolgáltak elmozdításukra. Talán még az a remény is élte őket, hogy ha most a vizsgálat elrendelése után is folytatják a törvény ellen elkövetett merényleteiket, meg fogják félemlíteni a már panaszkodni sem merő és fáradt baranyaiakat.

Nem kétkelhetünk benne, hogy hiu marad ez az utolsó reménykedésük is. Utban van már az az igazság, mely eddig csak nekik volt utjukban. Baranya népe meg fogja kapni igazságát s törvénytudó s törvénytisztelő tisztviselők fogják elfeledtetni a baranyai néppel azokat a szenvedéseket, amelyeket eddig a törvénynyé tett anarchia s a jogrendé emelt visszaélések uralma alatt szenvedtek.

mán semmiféle zavaró közbeszólást sem tűrt el. „Most a parlament bírói funkciót végez, — mondotta — tehát ehhez illő komolysággal hallgassuk meg az érdekeltek mondanivalóit.”

Markovics Lázár védőbeszéde

Markovics Lázár volt igazságügyminiszter azonnal rátér az elene emelt vádakra. Először azzal a két vádponttal foglalkozik, amelyek nem tartalmazznak konkrét vádakat. Az egyik pont a vrbászi és cservenkai cukorgyárak szeszgyártási engedélyének kiadására, a másik pedig a budapesti Altruista-Bank bándti birtokának a szekveszter alól való föloldására vonatkozik. Hangsúlyozza, hogy mindkét esetben az illetékes miniszteri referens javaslata ellenére intézte el az ügyet és a miniszterek pénzügyi és gazdasági bizottsága hozzájárult az elintézéshez és ennek a bizottságnak négy radikálison kívül még négy demokrata és Pucelj is tagja volt.

Áttér azután a konkrét vádakra, elsősorban a csukaricai (beograd) cukorgyár eladásának ügyére, amelyvel kapcsolatban azzal vádolja az ellenzék, hogy a gyárat olyan időben adta el nyilvános árlejtés nélkül, amikor annak raktárán óriási cukorkészletek voltak fölhalmozva, amelyekkel a cukorpiaci árát sokáig lehetett volna védeni. Kijelenti, hogy sem ő, sem előde, sem a mostani igazságügyminiszter nem gyakorolhat befolyást a cukorpiaci árára,

mert ezt nem ő, hanem a gyár igazgatósági tagjai és azok a bankok irányították, akik a szekveszter alatt álló gyárat finanszírozták.

Foglalkozik ezután a váddal, amely szerint a hadikártalanítási kötvények kinyomatását barátjára, Lukarevicsra bizta magasabb áron, mint amennyiért az másutt lett volna elkészíthető. Kijelenti, hogy a rendelés rendkívül sürgős volt és ezért az összkormány hozzájárult a nyomtatványok árlejtés nélkül való beszerzéséhez. Egyébként is összehívta a beogradi litografusokat akikkel hosszabb ideig tárgyalt s az elérhető legolcsóbb ajánlatot fogadta el. Ráter ezután arra a vádpontra, amely szerint a Teskarevics cégnek engedélyezte, hogy Németországból textilgyára részére gépeket rendeljen hadikára egész összege erejéig, holott minden más cég csak a kárösszeg 30 százalékaig eszközölhetett ilyen megrendelést. Részletesen elmondja az ügynek adminisztratív lefolyását és erélyesen tiltakozik minden gyanúsítás ellen, hangsúlyozva, hogy a miniszterek gazdasági és pénzügyi bizottsága is hozzájárult ehhez az intézkedéshez.

A következő vád, hogy Hercegovinában a szekvesztrált birtokokat apró parcellákban felosztotta a dob-ravoljacok között, köztük olyanoknak is osztva földet, akik már nem éltek. Kimutatja, hogy joga volt a birtokokat bérbe adni és bár módjában lett volna nagyobb parcellákat is bérbeadni, ő a hercegovinai éhínség miatt inkább kis parcellákra osztotta fel a birtokot, Elismeri hogy történhetek visszaélések a listák összeállításánál, azonban ő volt az, aki a vizsgálatot ebben az irányban elrendelte.

Beszéde végén hivatkozik hosszú politikai működésére, amely alatt konstruktív munkát végzett, kijelenti, hogy teljesen ártatlannak érzi magát és reméli, hogy a parlament az aaptalan vádakat vissza fogja utasítani.

Az elnök rendreutasítja a tapsolókat

Markovics Lázár beszédét a radikális párt részéről hosszantartó tapsal fogadják, amiért Jovanovics Ljuba házelnök rendreutasítja a tapsoló radikálisokat és hivatkozik arra, hogy a parlament bírói funkciót végez, tehát nincs semmi helye a tetszésnyilvánításnak.

„Markovics menekül a bíróság elől...”

Szünet után Lázics Voja földmivesszparti szólal fel. Megállapítja, hogy Markovics menekül a bíróság elől és nem hajlandó beleegyezni abba, hogy ügyét a bíróság tárgyalja. A parlamenti többségre támaszkodik, a vádindítvány sorsát a radi-

kálsipártra bízta, ami egyáltalán nem válik becsületére. Ha Markovics úgy érzi, hogy ártatlan, önként kellene a bíróság elé állnia, hogy a vádaktól tisztázza magát és becsületének intaktságát megvédelmezze. A közvélemény bizik a bíróság igazságszolgáltatásában, bizni illenek a volt igazságügyminiszternek is, akinek kötelessége lenne a bíróság elé virni ügyét annál is inkább, mert parlamenti többséggel a vádakat nem tudja megdönteni.

Már régóta beszélnek, hogy Markovics volt igazságügyminiszter nem volt az igazság és a törvény öre és ezt a gyanút csak megerősítette az ő tényező életmódja. Felemlíti, hogy Markovics a Bosanska Bankánál kilencvenhatezer dinár óvadékot helyeztet el azért, hogy a tudományos akadémia épületében lakást kapjon. Teorevics, akinek hadikárpótlási igényét teljes mértékben kielégítette, havi huszezer dinár jövedelmet biztosított neki bizonyos »tanácsokért«. Miniszternek, soha, semmi körülmények között sem lehet pénzért hasznos tanácsokat osztogatni. A Markovics elleni vádakat nem az ellenzék, hanem a radikálsipártban Rankovics képviselő hozta fel először. Ez az ügy azonban nem lehet a radikálsipárt házi-ügye, efelől a népképviselőtöknek a parlamentnek kell döntenie. Késégtelennek tartja, hogy Markovics védekezése maga is annyi bizonyítékot szolgáltat, hogy elegendő a vizsgálat megindítására.

Lázics beszéde után hárommegyed egykor az ülést félbeszakították és a vita folytatását a délutáni ülésre tűzték ki.

A délutáni ülés

A délutáni ülésen először Dukana demokrata emelkedett szólásra. Közel kétórás beszédében kifejtette, nem hiszi, hogy Markovics, aki annyit szegyet és kárt okozott az országnak, anélkül tett volna bizonyos embereknek szolgálatokat, hogy ne lett volna belőle személyes haszna. Markovics — mondotta — máris erkölcsi halott. A parlamenti többség

nem tisztázhatja, nem moshatja fehérre, bárhol szeretné is. Bebizonyítja, hogy senkinek sem volt joga ahhoz, hogy a jóvátétel számlájára egész hadikárpótlási igényének megfelelő megrendeléseket eszközöljön. Rámutat arra, hogy Markovics táviratilag lépett közbe a jugoszláv jóvátételi delegációnál, hogy a Teokarevics cég bevásárlásait eszközölje. Kimutatja, hogy a volt igazságügyminiszternek az az állítása sem állja meg a helyét, hogy az említett cég a jóvátételi szállítások beszüntetése miatt nem kapta meg a megrendelt gépeket. Fuvarlevelekkel igazolja, hogy a gépek

rendesen megérkeztek Németországból.

Dimitrijevic Dusán földművespárti főleg politikai szempontból joglatkozik a miniszteri felelősség kérdésével és kifejti, hogy Markovics ellen föltétlenül meg kell indítani a vizsgálatot.

Beszéde után az emők az ülést fél 8-kor bezárta és a vita folytatását a pénteki déli napirendjére tűzték ki. Nagy érdeklődéssel várják Rankovics radikális képviselő felvételét, aki klubjától külön felhatalmazást kapott a vitában való részvételre. Az ellenzék nagyban készülődik a holnapi ülésre.

Szláv pártok agitációja a magyarság között

Mivel magyarázzák a radikálisok és a bunyevácok a magyarsággal való együttműködés sikerét?

Amióta a választói névjegyzékek kiigazítása megtörtént és nyilvánvalóvá lett, hogy a jugoszlávial magyarság tekintélyes része hozzájutott választójogához, azóta az országos politikai pártok érdeklődése mindjobban a magyarság felé fordul. Ugy a kormánypárt, mint az ellenzéki pártok gyakran hangoztatják a Magyar Párttal való meg egyezés szükségességét, mert valamennyi párt a választójoghoz jutott magyarság tömegével szeretné a Vajdaságban pozícióját megerősíteni.

A Magyar Párt országos elnöke legutóbb már rámutatott a Bácsme gyei Napló részére tett nyilatkozatában arra, hogy a szláv pártok mind erősebb agitációt fejtenek ki a magyarság között. Azóta ez az agitáció a legnagyobb csendben folyik tovább, de egyre élénkebbé lesz. A Szubotica melletti tanyák közül különösen a szinmagyar Ludason folytat úgy a radikális, mint a bunyevác-sokacpárt erős propagandát a magyar gazdák között. Ugyanez a jelenség észlelhető Topolán, Martonoson és valamennyi magyarlakta községben. Ludason az elmúlt hetekben úgy a bunyevác, mint a radikálsipárt több gyűlést is tartott, a melyeknek szónokai magyar nyelvű

beszédekben igyekeztek meghódítani a maguk számára a magyar választókat. De ezeken a gyűléseken kívül, amelyeken a pártok vezetői is résztvesznek, a pártok több szervezője járja be a vajdasági magyar községeket és élénk agitációt folytatnak egyénenként is a magyar választók között.

A szláv pártoknak a magyarság között folytatott propagandája eddig nem járt jelentékeny eredmény hely. A szállási magyarok egyrésze meghallgatja a szónokokat, el is olvassa a magyar községekben szétosztott kiáltványokat és magyar nyelvű lapokat, amelyek főképpen a nemzetiségek földhöz juttatásával igyekeznek megnyerni a magyarokat.

A radikális- és bunyevác-sokacpárt mindinkább megerősödő agitációjának céljára vonatkozólag informálódtunk mindkét pártnál. A radikálsipárt részéről kijelentették a Bácsme gyei Napló munkatársa előtt, hogy a párt kitart azon álláspontja mellett, hogy a magyarságnak külön szervezkedés helyett valamely államalkotó párt keretein belül kellene jogaiért és méltányos kivánságaiért küzdeni. Rámutatott arra is informátorunk, hogy a Német Párt is csak a kormány támog

atásával tud eredményeket elérni és ezért — mondják — nemcsak a radikálsipárt, hanem a magyarság érdekében levőnek is tartják az együttműködést és a pártnak a magyarság körében megindult agitációja is ezt célozza.

A bunyevác-sokacpártban azzal indokolják a magyarok között folytatott propagandát, hogy a bunyevácoknak sok közös sérelmük van a nemzeti kisebbségekkel és ezért mindenképpen indokoltnak látják a közös fronton való harcot. Bunyevác részről — a radikálisokkal ellentétben — arra mutatnak rá, hogy a Német Párt eddigi politikájával a nemzeti kisebbség érdekében a legcsekélyebb eredményeket se tudta elérni és erre való hivatkozással igyekeznek igazolni azt az álláspontot, hogy a magyarság az ellenzék támogatása.

Mind a két párt saját szavazóik számát akarja szaporítani és saját pozíciójukat megerősíteni. Holott a magyarság megválasztandó parlamenti képviselői lesznek hivatva dönteni arról, hogy mely országos pártokkal kívánják a parlamentben együttthaladni.

Tosics őrnagy rágalmazási pöre a noviszadi ítélőtábla előtt

Tosics György nyugalmazott őrnagy, akinek katonai információs irodája van Szuboticán, 1922-ben a szubotica hadosztályparancsnokságnál feljelentést tett Jankovics Alexander kapitány ellen, akit azzal vádozt, hogy több tisztiszolgát tart, mint amennyihez joga van, állandóan iszik, továbbá, hogy Tosicsnak a hadosztályhoz küldött beadványait elintézés nélkül félreteszi. A feljelentésben azt állította Tosics, hogy a kapitánynak nincs meg a kellő katonai képzettsége és ha nem lett volna háború, még ma is őrmester volna. Jankovics — Tosics szerint — durván bánik alantasaival, akik gyűlölik a képzettség nélküli tisztet. A kapitány feljelentésére a szubotica törvényszék hatósági személy rágalmazása miatt 1922

Az asszony és a tör

Irtó: Földi Mihály

Az asszony hazasiertett és előkereste a tört. Levelek, fényképek, hervadt szalagok, fonnyadt virágok közt találta meg íróasztala legelső fiókjában. Ledől vele a heverőre és hosszan nézte.

Esteledett. A fehér függönyök ezüstösen fénylettek, a szoba homályba borult. Csönd volt. És az asszony a tört nézte.

Könyökére emelkedett. Lázarcát két tenyerébe fogta. Haja szétbomlott, rövidre vágott rozsdabarna fürtjai leestek a homlokára, arcára. A haj keskeny résein át meredt a törre.

Milyen jó, hogy eszébe jutott! Most nem kell revolvert vásárolnia, ami körülményes is lett volna. Bemenni egy boltba, fegyvert kérni, golyót venni, megtölteni és kipróbálni, hogy a döntő percben biztosan lehet-e számítani rá... Most minderre nincs szükség. És valahogy rokonszenvesebb is ez a tör. Jobban illik hozzá, — nem a bosszuállóhoz, hanem a meggyilkolthoz. Így legalább az a kés fogja kioltani a bestia életét, amelyet az elcsábított férfi ajándékozott az elhagyott asszonynak. Legyen ez is az ő ajándéka.

Japánból hozta és azt mondta, hogy a hegyében mérge van. Véletlenül talált rá, amikor a podgyászát rakták ki. Nem is akarta ideadni s néhány napon át mindenképpen azon volt, hogy elcserélje valami másra. Füt-fát ígért érte a gazember, a hütlén, a gyáva, a gyönge. Nem adta oda. Hiába megérzi az ember a jövődjét.

Hol fogja leszurni? Ó, nem az uccán vagy a cukrászdában, nem is a színházban, pedig ma biztosan megjelenik a premieren. A csöndület, amely sikoltására támadna, megfosztaná a bosszu-kéjétől. Elragadná tőle, letartóztatná, tudatlan emberek meg is ütnek.

Megrázkódott.

Otthon, a saját szobájában kell végezni vele. Most öt óra lehet. Hatra biztosan hazamegy. Készülődik a premierre. Megfürdik. Ha szerencséje van, éppen akkor toppan be hozzá, amikor meztelen. Amikor megláthatja a mellén szive dobogását. És belédöfhet.

Ó, mily ostobák a férfiak! Mily rossz az izlésük, mennyire nem tudják, ki a szép nő. Ha megnéznék egyszer azt a bestiát, ha látnák széles csipőjét, fonnyadt melleit, hegyes csontjait, amelyek majdnem hogy átbökik a bőrt, ha látnák bordáit és tyukmellét, igen, a tyukmellét! És ennek, ennek a csunyaságnak, ennek a szörnynek van szerencséje, ez tudja elvenni az ő férfiat! Csak az övét, más nem is kell neki! Elvette a férjét, most a szeretőjére veti ki a hálóját. Hát nem fog tapsolni neki az egész város, ha kiírtja ezt a kártékony férget, s nem menti-e fel a világ valamennyi esküdtiséke?

— Csak én vagyok kedvesem, — fogja mondani s félretolja utjából a szobalányt. — Csak én vagyok, a régi barátom.

És leül és kölnivizet permetez a fűdjébe. Nyugodt lesz a hangja, barátságos a mosolya.

— Látalak benneteket a korszón. Ha tudnád, hogy örültem. És hogy egymáshoz illetek! Kérlek szépen, pontosan az

az eset, ami a Sanyival volt. Nekem már elég, neked pedig jól jött. Emlékszel? Mondtam is neked akkor, milyen jó volna, ha megcsalna a Sanyi és elhagyhatnám az ő hibájából. Akkor jöttél te. Elvitted. Nagyon szerettelek, nagyon hálás voltam érte. Képzeld el, most ugyanígy vagyok a Danival. Meguntam, nem kell. Neked adnám, csak már vinnéd... Látod, ezt már szeretem. Jobban áll neked az őszinteség. De mondd, miért nem kéred, miért veszed? És miért turkász mindig az én életemben? Miért lopod el mindig az én embereimet? Más nő nincs a világon, másnak a boldogságát nem dulhatod fel, másból nem tudsz férfiakra vadászni? És mikor lesz már elég? Megmondom. Most.

És a ványadt husba belecsuszik a tör és a vér álmosan belehull a vízbe. A fehér illatos víz lassanként rózsaszínűvé, a rózsás bestiaarc tejfehérré válik.

Elmosolyodott. Telipiros szája, mely eddig görcsösen megfeszült, most kéjesen lebiggyedt. Már sajnálta is a bestiát.

Kezébe vette a tört és megsimogatta. A hegyét félve elkerülte, csak a markolatát szorongatta párnás kis kezében. Milyen szép! Milyen titokzatos? Milyen hüvösen csillog! Elegáns. Van izlésük a japánoknak. Nagyszerű olasz gavalérok szoríthatnak ilyen remekművet az öklükben. Mert mestermű a markolata. Sárga, nunt a tearózza. És a lótszvirág szirmjai, amelyeket mesteri kéz faragott rá, bársonyos puhasággal borulnak egymásra.

Ma vér fog csillogni e hallgatag szirmokon.

Felkapta kalapját a szőnyegről s le-

sietett a lépcsőn. A lámpák most gyuladtak ki a belvárosi uccákon, az est fény beletűzött az arcába. Önkénytelenül az arcához nyult s megigazitott kalapját, elsimitotta haját. Egy régi ismerőse két lépés távolságból köszöntötte s az volt a benyomása, hogy csodálkozva néz az arcába. Mi az? Rendetlen? Sápadt? Csunya?

Megállt egy kirakat előtt s megnézte magát. Ilyen az ember, amikor gyilkolni indul? Több gondot fordíthatna megjelenésére, Arcán meglátszik a düh, az elkeseredés, az izgalom. Milyen gyűrűt a bőre, milyen karikás a szem. A jövő héten lesz a huszonhatodik születésnapja, — ki fog rá gondolni, — milyen ajándékokkal kedveskednek majd a hűtlének, — s az ismeretlenek... az élet, aki az utolsó percben eddig még mindig melléje állt?

Már elő is vette festékes tubusát s végigvonta ajkán a nedves piros kis rudat. Rizsporos pamacs fehér pasztil színeket ejtett az arcára. Most vette csak észre, hol áll. Dívatos szörmebundák között, néhány nagyon finom esernyő bókolt a szép asszony felé.

— Parancsol a nagyságos asszony?

— Kérem, nem lehetne ebből a törből esernyőnyelet készíteni?

Minden nehézség nélkül vállalkoztál rá. És amikor becsomagolták a tört, bágyadtan mormolta:

— Kérem, vigyázzanak, mert azt mondják, hogy a japán török gyakran meg vannak mérgezve... Mosolyogtak. Ó is. És mosolyogva, nagyon fáradtan, nagy fejfájással és mégis... kissé megkönnyebbülten... lépdelt hazafelé.

október 10-ikén Tosicsot egy hónapi fogházra ítélte. Felelősség folytán csütörtökön tárgyalta ezt az ügyet a noviszadi Tábla. A tárgyaláson dr. Aracki Mita, Tosics védője kérte a Táblát, hogy az ügy tárgyalását függeszték fel mindaddig, míg a katonai hatóságok előtt Tosics vádjai alapján Jankovics ellen megindult eljárás befejezését nem nyer. Egyben kérte a bíróságtól a valódiság bizonyításának elrendelését is.

A noviszadi Tábla a védő kérelmének helyt adott és úgy határozott, hogy a Jankovics kapitány ellen folyó fegyelmi ügy befejezése után az iratokat bocsássa a Táblának rendelkezésére. Ennek megtörténte után új tárgyalást fog elrendelni.

Kötélaltali halált kért a koronaügyész

a kiskunhalasi rablógyilkos csendőrre Szombaton hirdetik ki az ítéletet

Budapestről jelentik: A kiskunhalasi gyilkosság és rablás ügyében a hadbírósi csütörtöki tárgyalásán befejezték a tanúhallgatásokat és sor került a vád- és védőbeszédre. A katonagyűlés másfélórás vádbeszédében ismertette Tassi és társai bűncselekményeit, amelyeket mint mondta, nem lehet abba a kategóriába sorozni, amelyekért amnesztiát kapnak a Tisza-Duna közeli atrocitások elkövetői. Tassi közönséges rablógyilkos, aki nem hazafiúi felindulásból ölte meg Schwarz kereskedőt, hanem azért, hogy kirabolhassa. Az ilyen emberek nem érdemlik meg, hogy a bíróság elnéző legyen velük szemben, mert ezek voltak azok, akik aláadták a hadsereg és a csendőrség tekintélyét. Beszéde végén költői által halált kért Tassira.

A vádlott védője hosszasan bizonyította, hogy Tassi nem bosszúvágyból követte el a gyilkosságot és ezért kérte, hogy terjesszék ki Tassira is az amnesztiát. A bíróság az ítéletet szombaton délután fogja kihirdetni.

Az utódállamok jóvátételi kötelezettsége

Negyvenötmilliárd aranykoronát kell az utódállamoknak jóvátétel fejében fizetni

Bécsből jelentik: A trianoni és saint-germaini békeszerződések értelmében Csehszlovákia, Románia és Jugoszlávia is kénytelenek jóvátételt fizetni, illetőleg a régi monarchia jóvátételi összegének egy részét vállalni. Diplomáciai körök közlései szerint a kisantant három állama mintegy 45 milliárd aranykoronát köteles fizetni rájuk eső összegért Ausztriának és Magyarországnak. Ez a fizetési kötelezettség azonban amennyire Ausztriát és Magyarországot érinti, csak képzelhető, mivel nem a két legyőzött állam kapja, hanem a jóvátételi bizottság, amely azután ezt levonja az Ausztria és Magyarország által teljesítendő jóvátételből. Végeredményben tehát mégis Ausztria és Magyarország javára írják az összeget. Csehszlovákiának a saint-germaini és a trianoni békeszerződések azonos rendelkezései szerint mintegy 20 millió aranykoronát kell fizetnie. Ausztriával és Magyarországgal szemben a reparációs konvenció semmiféle ellenköveteléseket nem támaszthat, mivel a jóvátételi bizottság szerint Ausztriával és Magyarországgal nem viselt háborút.

A jóvátételi bizottság most Ausztria és Magyarország bevonása nélkül tárgyalásokat kezdett Csehszlovákiával a reá eső 20 milliárd csökkentése érdekében. Ez azonban el-

lenkezik a békeszerződések megálapodásaival és így a jóvátételből részesedő hatalmak sem hajlandók beleegyezni a cseh kvóta mérséklésébe Ausztria és Magyarország rovására. Benes külügyminiszter

Nem sikerült még megegyezni a jugoszláv-román határmenti birtokok ügyében

Nagy ellentét a jugoszláv és román álláspont között

Beogradból jelentik: Napok óta folytak a tárgyalások a külügyminisztériumban a jugoszláv-román határmenti birtokokkal összefüggő kérdések rendezésére. Az eddig minden zökkenő nélkül előrehaladó tanácskozások folyamán most hirtelen nehézségek merültek fel, amit beavatott helyen azzal magyaráznak, hogy a román delegáció újabb instrukciókat kapott Bukarestből.

A jugoszláv és a román delegáció felfogása között ezidőszerezt nem hidalható ellentét van a főbb elvi kérdésekben. Így a jugoszláv álláspont szerint kettős-birtoknak tekintendő minden a megállapított vonalon húzódó birtok, tekintet nélkül arra, hogy a birtokos a határ mentén lakik-e vagy sem. A román delegáció ezzel szemben arra az álláspontra helyezkedik, hogy csak az a birtok minősíthető kettős birtoknak, amelynek a tulajdonosa a határ mentén lakik.

Ugyancsak ellentétes a két felfogás az agrárreform kérdésében is. A jugoszláv álláspont szerint

egyelőre azonban tudni sem akar a fizetésről, még az összeg mérséklésébe sem akar belemenni. Politikai okokból a jóvátételi bizottság egyelőre nem lép fel erélyesen Csehszlovákiával szemben.

500 hektárig minden birtok kisbirtoknak tekintendő, míg a románok 50 holdnál nagyobb birtokot nagybirtoknak minősítenek. A harmadik kérdés, amiben nem sikerült a megegyezés, az, hogy mi tekinthető vámmmentesség szempontjából mezőgazdasági terméknek. A jugoszláv delegáció az erdei termékeket is a mezőgazdasági termékek kategóriájába sorozza, a románok az erdei termékeket nem ismerik el mezőgazdasági termékeknek.

Az ellentétek következtében a közvetlen tárgyalásokat félbe kellett szakítani. Pasics miniszterelnök és Nincsic külügyminiszter ma tanácskozást folytattak Emandi román meghatalmazott miniszterrel, hogy kompromisszumot hozzanak létre. Ha ez nem sikerülne, akkor a román delegációt a bukaresti kormány visszahívna és a további tárgyalásokat egy kedvezőbb időpontra halasztaná el. A jugoszláv-román kettős-birtokosoknak természetesen nagy kárukra van a létérdekükbe vágó kérdések rendezésének ez a halogatása.

Tüntetés a magyar nemzetgyűlésen Habsburg Albrecht főherceg mellett

A magyar hatóságok kötelesek a volt uralkodóház tagjait ünnepélyesen fogadni

Budapestről jelentik: Habsburg Albrecht főherceg debreceni fogadtatásának körülményeiről Hegyemi Kiss Pál Kossuth-párti képviselő viharos jelenetek között interpellált a nemzetgyűlésen. A kormánypart tiltakozása közben kijelentette, hogy ha Albrecht volt osztrák főherceget jótékonycélu mulatságokra meghívják, az ellen semmi kifogása sincs, de szóvá kell tenni, hogy az állami hatóságok tüntetnek a volt uralkodóház egy tagja mellett.

Horváth Zoltán: Ezért nem kapjuk meg a külföldi kölcsönt!

Grieger Miklós: Mese! Éljen Albrecht főherceg!

Pikler Emil: Éljen a köztársaság! Hegyemi Kiss Pál: A Habsburgokról külön törvény intézkedik. Ezt a törvényt be kell tartani a kormánynak. Ezzel szemben az történt, hogy a főherceget a hatóságok ünnepélyes fogadtatásban részesítették Sopronban.

Rupert Rezső: A városi tanács jelentkezett nála!

Hegyemi Kiss Pál: ... Pécsét és legutóbb Debrecenben. A főherceg fogadtatására kivonultatták az ifjuságot, (helyeslés a kormánypárt) a pályaudvaron megjelentek az összes hatóságok.

Felkiáltások a kormánypárton és a keresztény ellenzéken: Helyes!

Hegyemi Kiss Pál: ... megjelent a polgármester, a katonai parancsnok.

A jobboldali viharosan helyeselt és éljenez.

Urbanics Kálmán: Így kell fogadni egy magyar királyi herceget!

Pikler Emil: A királyt megölték, ezt a taknyost pedig ünneplik!

Hegyemi Kiss Pál: A körletparancsnok alázatosan jelentést tett a

főhercegnek, a csendőrpáncsnok szintén, azután a polgármester tisztelgett és üdvözölte a város nevében, majd a főispán következett. A debreceni kormánylap azt írja, hogy a főherceg ezután a kezében levő írógépet lapról egyszerű, de közvetlen hangon olvasta fel beszédét. A főherceg kiejtése teljesen hibátlan, a hangsúlyt, mint a magyar nyelv törvényei követelik, pontosan az első szótagra helyezi. (Derültség az ellenzéki oldalon.)

Horváth Zoltán: Rugalmas léptekkel beszélt!

Pikler Emil: Natyon meg fatyok elgedved! (A kormánypárt éljenez Albrechtet.)

Hegyemi Kiss Pál: Magyarország törvényes királyára Budaörsről rálóttak, ezt a vagyonos főherceget pedig udvari fogadtatásban részesítik. Ez azt a gyanút kelti, hogy új királyjelőről van szó.

Nagy Ernő: Egy kis löcsésbe német!

Pesthy Pál elnök felháborodva: Rendreutasítom!

Nagy Ernő: Miért? Mert megsértetem egy kajlafülvé németet? (Percekig tartó vihar.)

A belügyminiszter megvédi a Habsburgokat

Rakovszky Iván belügyminiszter: Amikor Albrecht királyi herceg ... (Az ellenzék a padot vert.)

Pikler Emil: Nincs királyi herceg! K. Pethes László: Dehogyan nincs!

Nagy Vince: az újonnan megválasztott debreceni képviselő: Maga csak hallgasson, forradalmi kormánybiztos! Akkor nem volt királypárti, hanem a szocialisták deputációját vezette hozzám. (Az ellenzék megtapsolja a királyi-kormány volt

belügyminiszterének első közbeszólását.)

Nagy Ernő: Kellemetlen lesz itt Nagy Vince!

Rakovszky belügyminiszter: Magyarországon nincs megszüntetve a királyság. A Habsburg-főhercegeket megilleti ez a cím. Ok hűséges polgárai a hazának, a királyi herceg a legelső magyar család tagja. (Derültség az ellenzéken.) Nem látok semmi okot sem fenforogni, hogy a királyi herceg ur előtt tisztelgő hatósági személyek ellen megtorló lépéseket tegyek.

A szolgálati szabályzat és a Habsburgok

Horváth Zoltán megcáfolja a belügyminiszter kijelentését, hogy a főherceget Debrecenben csak társadalmi egyesületek képviselői fogadták. Kijelenti, hogy a vonatnál csak hatósági közegek voltak jelen, a csendőrség parancsnoka, a kerületi főparancsnok és a hadtestparancsnok.

Gróf Csáky Károly hadügyminiszter: Kötelessége volt!

Rupert Rezső: Na, ez a miniszter is megbukott.

A kormánypárt idegesen fogadja a hadügyminiszter elszólását és az elnök gyorsan megvonja a szót Horváth Zoltántól.

Gróf Csáky Károly: Azonnal válaszolni kívánok a képviselő ur interpellációjára. A honvédség részére érvényben levő szolgálati szabályzat kimondja, hogy az illető parancsnok a királyi család tagja.

Pikler Emil (nevetve): Miket beszél itt össze?

Gróf Csáky Károly: ...hogyan érkeznek valahova, fogadni köteles. Ma is az a helyzet, ami volt. (Viharos ellentmondások.) Igenis kötelessége volt az illető katonai funkcionáriusnak a főherceg fogadása.

A többség bizalmat szavazott a Bethlen-kormánynak

(Szikratávirat.) A magyar nemzetgyűlés csütörtöki ülésén a Bethlen-kormány felvetette a bizalmi kérdést. Bethlen István gróf miniszterelnök hosszabb beszédben próbálta igazolni a kormány gazdasági politikájának a szükségességét, az ellenzék heves tiltakozása közepette. A vihar olyan nagy volt, hogy Bethlen alig tudta befejezni beszédét, amelyben hangsúlyozta, hogy a kormány a nemzet többségének a döntését magára nézve kötelezőnek fogja elismerni. Ezután sor került a szavazásra, amelyet ismét olyan viharos jelenetek előztek meg, hogy csaknem tetlegességre került már a sor az ellenzék és a kormánypárt egyes tagjai között. Az ellenzéki képviselők nagyrésze tüntetőleg kivonult az ülésteremből a szavazás előtt és a kormánypárt nagy többséggel bizalmat szavazott a Bethlen-kormánynak.

Véget ért

az angol dokkmunkások sztrájkja

A munkaadók teljesítették a munkások követeléseit

(Szikratávirat.) Londonból jelentik: A minisztertanács megbízásából a vasutügyi miniszter csütörtök délelőtt újból összehívta a sztrájkoló dokkmunkások vezetőit és a munkaadókat, hogy a bérmozgalmat békésen rendezzék. Rövid tárgyalás után a vasutügyi miniszter kérésére a munkaadók feladták merev élettartó álláspontjukat és belementek ebbe, hogy a dokkmunkások követelésének bizonyos százalékát teljesítik. A munkások megbízottjai az előterjesztett feltételeket elfogadták.

A létrejött megegyezés alapján a dokkmunkások csütörtökön a sztrájkot megszüntették és a munkát úgy szolván mindenütt megkezdtek.

Kutba fojtotta a feleségét

A feljelentett férj bosszúja

Osijekről jelentik: Véres családi dráma játszódott le az Osijek melletti Djakovó községben. König György negyvennégy éves djakovói parasztagazda még a múlt évben bestiális módon elcsábította a 12 éves leányát, akivel hónapokig szerelmi viszonyt folytatott. König felesége a kislánytól, aki egy alkalommal sirva elmesélte édesapja erőszakoskodásait, tudomást szerzett férje bűnös viszonyáról és feljelentette őt a csendőrségen, amely Königet letartóztatta és bezárította az osijeki ügyészségre. Az eljárást az osijeki ügyészség hónapokig folytatta a bestiális parasztagazda ellen, akit ez év januárjában a vádtanács saját kérelmére ideiglenesen szabadlábra helyezett.

König, szabadlábra helyezése után visszatért Djakovóra, feleségéhez, a kinek ettől kezdve valósággal pokol volt az élete. A napokban Königné váratlanul eltűnt hazulról, de senki se nem tudta hozza. Másnap reggel leánya észrevette, hogy édesanyja holtteste a kutban van. Azonnal előhívta az apját, aki kiemelte a kutból az asszony holttestét és értesítette a csendőrséget, amely a vizsgálatot megindította. A vizsgálat során felmerült az a gyanú, hogy König fojtotta a kutba feleségét. A csendőrség letartóztatta Königet, aki hosszasan vallatás után be is ismerte, hogy feleségét ő taszította a vízbe. A gyilkos parasztagazdát, aki bosszúból követte el a tettet, átadták az osijeki ügyészségnek.

A lakáskérdés megoldása Noviszaadon

346 lakást építettek 1923-ban

— Noviszaadi tudósítónktól —

A lakásprobléma Noviszaadon is ép oly égető, mint másutt. A vagonrendszer, tömeglakás itt is divatban van még. A lakáshányon csak építéssel lehetne segíteni, de a viszonyok ma nem kedveznek annak. A pénzhány, az építőanyagok drágasága megbénítja az építkezést, mely egy pár évvel ezelőtt már kezdett fellendülni.

Noviszaad városa elő akarta segíteni a gyors építkezést azzal, hogy a tisztviselőknek és a szegényebb lakóknak olcsó telket adott, azonban pénzt, hogy fel is építsék ezeken a telkeken a házakat, nem tudott rájuk szerezni. Az ősszel a városnak egy német építőársaság ajánlatot tett, hogy betonból 6 hét alatt épít családi házakat, melyek 100—200.000 dinárba kerültek volna, de ez az ajánlat ott porosodik valahol az irattárban és még a mérnöki hivatal sem tud róla.

A tisztviselők azt remélik, hogy jövőre fel tudják építeni a házakat, mert egy külföldi bankkal folynak ennek érdekében tárgyalások. Ha ez sikerül, akkor nagy lépéssel halad előre a lakáskérdés megoldása Noviszaadon.

Addig is a mostani szörványos építkezések nem nagyon tudják ezt a kérdést közelebb vinni a megoldáshoz. Pedig az elmúlt évben is 225 épületet emeltek Noviszaadon. A belterületen 175 ház, a telepen pedig 50 épület. A belvárosi házakból 163 földszintes, 9 egyszemletű és 3 kétszemletű volt, míg a telepen csupa földszintes ház épült.

Más átalakításokkal együtt összesen 689 lakóházat építettek, 346 konyhával, s így csupán 346 ember jutott új lakáshoz az elmúlt évben Noviszaadon.

Az új lakások csupán jómódu embereknek jutottak, mert ezekre nem

terjed ki a lakástörvény és így jól megfizették őket amellelt, hogy a házbért egy-két évre előre le kell fizetni.

A lakóházakon kívül épült még 8 gyár, 1 tiszti épület, 2 melegház, 2

bioskop s egy nagy egészségügyi palota.

Ezzel azután ki is merültek a noviszaadi építkezések és a lakáskérdés megoldása, mint sok más probléma erre az esztendőre maradt.

Lemondott a magyar igazságügyminiszter

„A Bethlen-kormány pénzügyi politikája veszedelembé sodorja Magyarországot“

Budapestről jelentik: Két napon belül a második minisztere bukott meg a magyar kormány. Kállay Tibor pénzügyminisztert Nagy Emil igazságügyminiszter követte, aki szerdán este benyújtotta a miniszterelnöknek lemondását. Bethlen miniszterelnök a lemondást elfogadta.

Nagy Emil abba bukott bele, hogy a kabinetbe kerülése óta állandóan keresztelte Kállay pénzügyi politikáját és a miniszterelnök az ő felépésének tulajdonítja, hogy az egypárti Kállay ellen fordult, aki így lemondásra kényszerült. Nagy Emil ellenzékbe készül vonulni, még pedig a fajvédő-csoportba lép be. Utódjául Pesthy Pál házelnököt emlegetik, míg Kállay helyére — hír szerint — báró Papp Géza, az Altruista Bank elnöke kerül.

Nagy Emil Bethlent is vádolja

(Szokratávirat.) Politikai körökben nagy feltűnést kelt Nagy Emil igazságügyminiszternek Bethlen miniszterelnökhez intézett lemondólevele. Nagy Emil elsősorban kifejti, hogy személyes felhagyása és ellentétbe került a kormány többi tagjának álláspontjával, majd így folytatja:

— Már rég könyörgök Neked, hogy távolítsd el a kormányból a pénzügyminisztert. Emlékeztetlek arra, hogy már régen figyelmeztettelek, hogy a pénzügyminiszter politikája milyen veszedelembé sodor-

ja az országot és Téged, valamint a kormány többi tagját is tenyegető helyzet elé állít.

A lemondólevelének ezt a részét magyar ellenzéki körökben élénken kommentálják és rámutatnak arra, ez is annak a bizonyosága, hogy Kállay pénzügyminiszterrel együtt Bethlen miniszterelnöknek is le kellene vonnia a konzekvenciákat a történelemből.

A debreceni kortessüregny

Rupert Rezső a nemzetgyűlés szerda esti ülésén szóvá kívánta tenni, hogy a debreceni választást megelőző korteskedésbe a kormányzó kabinetirodája is beleavatkozott. A választás előtti napon a debreceni ébredők lapja, a Hajdúföld a kormányzó nevében a következő táviratot közölte:

Van szerencsém értesíteni, hogy a kormányzó ur öföméltsága a harmadik kerületi keresztény ellenzéki pártnak dr. Haendel Vilmos urnak programbeszéde alkalomból tolmácsolt hódolatát köszönettel fogadni méltóztatott.

Amikor Rupert felszólalásában tiltakozott az ellen, hogy a kormányzó személyét belevonják a korteskedésbe és lekössék a legszélsőségesebb jelölt mellé, az elnök megvonta tőle a szót. Rupert nyomban kijelentette, hogy nem nyugszik bele az ügy ilyen elintézésébe és legközelebb újból szóváteszi ezt az esetet.

Németország felállítja az aranyjegybankot

A szakértő-bizottság elkészítette jelentését

Berlinből jelentik: Dr. Schacht, a német birodalmi bank elnöke visszaérkezett Berlinbe. Schacht csütörtökön már nem is tárgyalt a szakértő-bizottság tagjaival, mert többnapos párisi tartózkodása alatt megadta a szükséges fölvilágosításokat és illetékes ténnyezőktől megkapta azokat a biztatásokat, amelyek lehetővé teszik, hogy Németország haladéktalanul hozzáláthat az aranyjegybank földállításához.

A szakértő-bizottság két albizottsága, Dawes tábornok elnökelete alatt együttes ülést tartott. Az ülésen az albizottságok jelentést tettek arról, hogy mennyire jutottak munkájukkal. A német valuta stabilizációja kérdésében kiküldött albizottság jelenleg az új német aranyjegybank szabályzatát dolgozza ki, míg a német állami költségvetés egyensúlyának helyreállítása ügyében kiküldött albizottság munkája annyira előrehaladt, hogy az albizottság ma délután betérjeszheti zárójelentését arról, miképpen állítható helyre a német állami költségvetés egyensúlya.

A jóvátételi szakértő-bizottság jelentése

Párisból jelentik: A „Petit Journal“ közlése szerint a szakértők mintegy tíz napon belül átnyújtják jelentésüket a jóvátételi bizottságnak. A jelentés főbb szempontjai a következők:

1. Németországnak készpénzfi-

zetéseit teljesítésére két vagy három évi moratoriumot kell engedélyezni, azonban a természetbeni szolgáltatások majd még megállapítandó mennyiségben azonnal teljesítendőek.

2. Az összes német vasutak zálogul szolgálnak egy nemzetközi kölcsönre. Ha ezt a megoldást elfogadják, akkor a jelenleg a francia-belga igazgatás által üzemben tartott vasutvonalakat ismét azoknak a német államoknak a rendelkezésére bocsátánák, amelyekhez tartoznak, hogy azután az a nemzetközi társaság, amelyre ennek az új zálognak az igazgatása tartozik, azokat üzembe helyezze. A német kormány a megszállott területi vasutvonalak hovatartozására bizonyos biztosítékokat kellene adnia, amelyeket majd minden kormányval külön tárgyalásokban állapítanak meg.

3. A szakértőknek jogában áll a rajnai vámhatár megszüntetését javaslatba hozni.

4. Az új aranyjegybank alapítókéje 300 millió aranymárka, amelynek felét szövetséges és semleges tőkékből, a másik felét pedig német bevételekből hozzák össze; székhelyének pedig külföldön és nem Berlinben kell lennie. A felelős bizottság tagjainak vegyesen németeknek, szövetségeseknek és semlegeseknek kell lenniük. Az ellenőrzést is semleges államhoz tartozó személy gyakorolná, akinek tág ha-

táskört adnának a bank ügyvitelének ellenőrzésében.

5. A második szakértőbizottság belföldi aranykölcsönt tervez, amelynek aláíróit igen sok előnyben részesítik.

A szakértőbizottság jelentései sem a Ruhr-vidék megszállásáról, sem a Ruhr-vidék kiűritéséről nem tesz említést. Különben is a francia kormány a kiűritéshez csak olyan újabb zálogok fejében járul hozzá, amelyek mint kényszereszközök is egyenlő értékűek, másfelől jövedelmezőségük is megfelelő.

Nehézségek

a jugoszláv-olasz kereskedelmi tárgyalásokon

Nem kőszül el a konvenció a megállapított időre

Beogradból jelentik: Az Olaszországgal kötendő kereskedelmi konvenció ügyében naponta folynak a tárgyalások a jugoszláv és olasz delegáció között. A tanácskozások kiterjednek a konzuláris konvenció megkötésére is. Ez a konvenció szabályozná a két állam lakossága ki- és bevándorlásának kérdését is.

Az utóbbi napokban ezek a tárgyalások nagyon nehezen haladnak előre. A nehézségek oka az a sok kérdésben teljesen ellentétes álláspont, amit a jugoszláv és az olasz delegáció képvisel. Felsőbb helyről már sürgetik a tárgyalások befejezését, mert a megegyezés szerint a tímei egyezmény ratifikálásához kell jőnnie a kereskedelmi konvenciónak is.

Politikai körökben nem tartják valószínűnek, hogy a kereskedelmi egyezmény a megállapított időre elkészüljön, bár az így beálló kellemtelen helyzetet mindenképpen el akarják kerülni.

HIREK

•••

— Kovács István — pápai prelátnak. Beeskerekről jelentik: Nagy kitüntetés érte Kovács István beeskereki apátplébánost. A római szentszéktől most érkezett Beeskerekre a pápai bréve, amely Kovács apátplébánost prelátsági méltóságra emelte. Kovács prelátnak a csütörtöki nap folyamán számosan keresték fel gratulációkkal.

— Az angol király a világbéke szükségességéről. Londonból jelentik: A király kihallgatáson fogadta a canterburyi és yorki egyházkerület küldött-ségeit. Beszédében hangsúlyozta a világbéke szükségességét, valamint annak fontosságát, hogy Anglia fenntartsa a barátság kötelekeit és együttműködjen szövetségeseivel, kiváltképpen Franciaországgal és Amerikával.

— A bánáti választók. Beeskerekről jelentik: A beeskereki törvényszékhez tartozó községekből már beérkeztek a választói névjegyzékek. Dr. Jovánovics Bogdán törvényszéki elnök a »Bácsmegyei Napló« tudósítója előtt kijelentette, hogy a törvényszék a küldött névjegyzékeken nem változtat. A hitelesítés után a névjegyzékeket vissza küldik a községeknak, ahol közszemlére teszik ki. Minden jogosult választó utólag is kérheti a névjegyzékbe való felvételét.

— Az 1904. évfolyambeli hadkötelesek összeírása. Szentáról jelentik: A sztaribecsei katonai parancsnokság rendeletet adott ki az 1914. évfolyambeli hadkötelesek összeírására.

— **Csókán megalakult a Magyar Párt.** Szentáról jelentik: A csókai magyarság elhatározta, hogy megalakítja a Magyar Párt csókai szervezetét. Ebből a célból legközelebb nagygyűlést is fognak tartani, a melynek engedélyezését már kérelmezték a kanizsai főszolgabíróstól.

— **A bászai németek segélyakciója.** Becskerekéről jelentik: A vajdasági német kulturszövetség a Bánáthban is mozgalmat indított a németországi gyermekek segélyezésére. A szövetség ötezer németországi gyermek beutazásának engedélyezését kérte a belügyminisztériumtól, akiket vajdasági német családoknál helyeznének el néhány hónapi tartózkodásra. A Bánáthban eddig 1131 gyermeket tudtak elhelyezni.

— **Rendőrség szállotta meg a párisi árutörszéd.** Párisból jelentik: A párisi árutörszéd, amelyet a francia kormány a frank áresése következtében beállított áremelkedések elkerülése miatt tegnapelőtt bezárattak, ma délelőtt erős rendőrségi osztag szállotta meg. A tözsdepalota előtti téren több kereskedőt letartóztattak, mert nem tettek eleget a rendőrség utasításának, hogy hagyják el a teret.

— **A szentai Magyar Párt gyűlése.** Szentáról jelentik: A szentai Magyar Párt szervezet vasárnap délután négy órakor nagy gyűlést tart a tóparti szövetkezet helyiségében.

— **Testvérek véres verekedése.** Andrasics Vécó szubotcai bocskorkészítő már régebbi óta rossz viszonyban volt Andrasics János testvérével. Szerdán este felé összetalálkozott testvérével, aki egy katonai társaságban sétált. Amikor Andrasics Vécó észrevette bátyját, a nála levő bottal fejbeütötte. Az ütés súlyos sérülést ejtett Andrasics János fején, akit nyomban ellepett a vér. A mentők lakására szállították. Andrasics Vécó ellen a rendőrség megindította az eljárást.

— **A görög válság.** Athénből jelentik: Gonatos volt miniszterelnök a kamarában javaslatot terjesztett elő, amely a királyságot megszüntnek jelenti ki és kimondja a köztársaságot. A köztársasági szövetség javaslata azt kívánja, hogy a köztársaságot a törvényhozó testület hirdesse ki azzal a föltétellel, hogy a nép ezt népszavazással jóvá hagyja.

— **Katonai felmentés — okirathamisítással.** Becskerekéről jelentik: Hári Péter lázárföldi földművesnek mindkét fia bevonult katonának. Hári, hogy fiait felmentesse a katonai szolgálat alól, két tanuval oly igazolványt íratott alá, amely szerint fia a volt osztrák-magyar hadseregben már másfél évet szolgált. A család kitudódott, mire Hári és a két tanu ellen eljárást indítottak. A becskereki törvényszéken csütörtökön tárgyalták a bűnügyet és a bíróság Háriét kéthónapi, Kron Bernát és Pucker Frigyeset, a tanukat egy-egy havi fogságra ítélte.

— **Harmadik emeletet építenek a noviszadri városházára.** Noviszadról jelentik: A városi tanács úgy határozott, hogy a hivatalok elhelyezésére, — amelyeknek egy része most magánházakban van, — még egy emeletet építtet a városház épületére. A tavasszal megkezdődő építkezésre másfélmillió dinárt irányoztak elő.

— **A noviszadri kereskedelmi és iparkamara költségvetése.** Noviszadról jelentik: A kereskedelmi és iparkamara ezévi költségvetése elkészült. A budget előirányzott kiadásai tételül 517.975 dinárt tesznek ki, amelyek a bevétel ugyanakkora összegével teljes fedezetet nyernek. A bevételnél a kamarai illetékek 317.975 dinárral, az egyéb díjak és illetékek 200.000 dinárral szerepelnek.

Poincaré cáfolja távozásának híret

Belgium hajlandó jóvátételi követelését csökkenteni

Párisból jelentik: A szenátus csütörtöki ülésén Poincaré miniszterelnök beszédében foglalkozott a kormány lemondásáról elterjedt hírekkel. Azt beszéli, — mondotta, — hogy meg akar szabadulni a kormányzás gondjaitól és felhasználja az alkalmat, amikor valamelyik belpolitikai kérdésben megbukhat, hogy másoknak adja át a külpolitika gondját. Így az ő általa kezdeményezett külpolitikát, amely Franciaország egyedül lehetséges politikája, mások is kénytelenek lesznek követni. Kijelentette, hogy rosszul ismerik őt, ha feltételezik, hogy így akar kitérni

feladatának teljesítése elől. Mindaddig, míg Franciaország népét maga mellett tudja, továbbra is helyén marad és folytatni fogja megkezdett munkáját.

Belgium engedményekre hajlandó

Brüsszelből jelentik: Theunis miniszterelnök a kamarában kijelentette, hogy Németország még nyolc és félmilliárd aranymárkával tartozik Belgium hajlandó ezt a követelést öt és félmilliárdra mérsékelni, hogy a jóvátételi kérdés végre megoldást nyerhessen.

— **Benes Amerikába utazik Prágából jelentik:** A »Morgenblatt« értesülése szerint dr. Benes a nyáron Amerikába utazik. Jól értesült körökben nem tagadják, hogy az utazásnak politikai célja is van. Utazása egyébként összefüggésben áll az azal is, hogy egy amerikai egyetem tiszteletbeli doktorrá nevezte ki és ha a politikai viszonyok megengedik, a nyáron személyesen őhajtaná átvenni a doktori diplomát.

— **A népszövetség február 28-án tart ülést Genfben.** (Szikratávirat.) Prágából jelentik: A népszövetség február 28-án Genfben ülést tart. Az ülés napirendjén szerepel többek közt a magyar kölcsön és a leszerelés kérdése is.

— **A noviszadri radikális klub értekezlete.** Noviszadról jelentik: A noviszadri radikális klub csütörtökön este ülést tartott, amelyen a noviszadri törvényszéki elnöki állás betöltésének kérdésével foglalkoztak. A klub úgy határozott, hogy a kormánytól Marics Raffo táblabíró kinevezését fogja kérni.

— **Csóka község szavazói.** Szentáról jelentik: A becskereki törvényszék visszaküldte Csóka község választói névjegyzékét. A törvényszéken összesen ezerötven választót hitelesítettek.

— **Irók kabinetje.** Talán még nem volt a világon olyan kormány, amelyben annyi író foglalt volna helyet, mint Macdonald kabinetjében. Maga Ramsay Macdonald Anglia második író-miniszterelnöke. Az első tudvalevőleg Disraeli volt. Néhány miniszter kivételével azonban a kormány összes tagjai azelőtt könyveket és röpiratokat írtak. Macdonald a British Museum katalógusa szerint eddig több mint 30 könyvet írt. Legfőként szocialista agitációs röpiratokat adott ki, azonban mintegy tíz tudományos könyvet is írt. Macdonald után Sidney Webb következik, aki feleségével együtt 25 vaskos kötetben megírta a szakszervezeti mozgalom történetét. Snowden 12 könyvet írt financiai kérdésekről. Lord Haldane hét filozófiai tanulmányt írt. Parnmore pedig két jogi munkát adott ki. Noel Buxton vaskos könyvekben számol be balkáni utazásairól. A többi miniszterek is legalább egy-két könyvet írtak úgy, hogy az új angol kormányt bátran nevezhetjük az írók kabinetjének.

— **A román kormány eladja petroleumjárdékait.** Bukarestből jelentik: A francia és angol kölcsönkísérletek kudarcát után a román kormány az állami petroleumkészletek eladásából akar másfél milliárd leinyi valutakölcsönhöz jutni. A bukaresti kormány hivatalos lapja árlejteszt hirdetett az 1923—1933. évi petroleumjárdékok eladására. E tíz évi járdékokat fehérpetroleumban 70.000 vagonra rug. A vevők legkésőbb 1925 április 1-ig kötelesek a vételárát forintban vagy dollárban lefizetni, az állam pedig az első öt évben évi 10.000, a következő öt évben évi 4000 vagon petroleumot szállítana le.

— **Nem nyugdíjazták Stern Leó pancsevői törvényszéki bírót.** Stern Leó pancsevői kir. törvényszéki bíró, akinek nyugdíjazásáról az utóbbi napokban hírek terjedtek el, annak a közlését kéri, hogy ezek a hírek nem felelnek meg a valóságnak és hivatalát továbbra is ellátja.

— **Megszökött a fogházból.** Osijekről jelentik: Gunic Péter, erduti lakos, aki lopás miatt négyhónapi börtönbüntetését töltötte az osijek-i ügyészégi fogházban, onnan megszökött. Elrendelték körözését.

— **Egy láda pezsgő története.** Kuluncsics András szubotcai vendéglős néhány héttel ezelőtt egy láda pezsgőt vásárolt a zagrebi Gazdasági Szövetkezet szubotcai fiókjának áruosztályán. Néhány nappal a pezsgő átvétele után, megjelent Kuluncsicséknál Karakasevics Milán szubotcai ügynök, aki a bank nevében átadott egy kétezernyolcszáz dinárról szóló számlát, amit Kuluncsics kifizetett Karakasevicsnek. Néhány nappal ezelőtt a bank felszólította Kuluncsicsot, hogy tartozását fizesse meg. A vendéglős a felszólításra nem ment a bankba és ott felmutatta a számlát, amelyet Karakasevics adott neki és azzal igazolta, hogy tartozását kiegyenlítette. Rögtön kiderült, hogy megcsalták, mert a bank nem bízta meg az ügynököt a pénz fölvetelével. Karakasevics már hónapok óta nincs is a bank szolgálatában, ahonnan hasonló visszaélések miatt bocsájtották el. Kuluncsics feljelentést tett Karakasevics ellen. Megindították a nyomozást.

— **Német köztársaság a Volga vidékén.** (Szikratávirat.) Moszkvából jelentik: A Volga vidéki német kolóniák a szovjet határozata értelmében autonóm köztársaságot alapítottak. A köztársaság székhelye Ponsoff.

— **Uj állami egészségügyi rendelő a Vajdaságban.** Noviszadról jelentik: Az egészségügyi minisztérium három vajdasági állami vevőreás ambulatórium működésének eredményeire való tekintettel elhatározta, hogy a Vajdaságban két ingyenes rendelőt fog létesíteni. Ebben a tárgyban a minisztérium leiratot intézett a noviszadri egészségügyi főfelügyelőséghez, amelynek vezetője dr. Markovics Lázár azt ajánlotta a minisztériumnak, hogy az új rendelőket Kikindán és Vrsacon, esetleg Pancsevön állítsák fel.

— **Bauer Ottót letartóztatták a franciák.** Bécsből jelentik: Bauer Ottó osztrák nemzetgyűlési képviselőt, amikor a luxemburgi szocialista kongresszusról hazajött, a franciák által megszállt német területen kereszttül hazautazott, a franciák letartóztatták és csak a párisi szocialdemokraták közbenjárására bocsájtották szabadon. Bauer egy nap kezelemmel folytatta útját Bécsbe. A letartóztatás azért történt, mert Bauer a megszállt területen politikai — természetű megbeszéléseket folytatott, amelyeket a francia megszálló hatóságok közegei kémkedéssel re magyaráztak.

— **Angol-orosz kereskedelmi szerződés.** (Szikratávirat.) Londonból jelentik: Macdonald fogadta Rakowszky londoni orosz nagykövetet. Rakowszky átnyújtotta a szövetségi kormány jegyzékét, amely szerint a Szovjet hajlandó elismerni a korábbi orosz kormányok által felvett kölcsönöket és azonkívül kártérítési összeget is fizet Angliának. Szovjetország válasza kiindulópontja egy angol-orosz kereskedelmi szerződés megkötésének, amelyre rövidesen megtörténnek az előkészületek a két állam között.

— **Németország londoni nagykövete.** Zürichből jelentik: A Züricher Zeitung jelentése szerint a német kormány Breitscheid német független szocialista képviselőt nevezte ki Németország londoni nagykövetének.

— **A balti konferencia.** Varsóból jelentik: A balti konferenciáról kiadott hivatalos kommuniké szerint a négy balti állam miniszterei megállapodtak egy konvenció tervében, mely a kölcsönös gazdasági összeköttetést mélyítené ki. Elhatározták, hogy a távirati és postai együttműködés végett külön konferenciát fognak tartani. Külön konferencia tárgyalja majd a kulturális, sport- és gazdasági összeköttetések ügyét is. A legközelebbi konferencia Helsingforsban lesz.

— **Uj jogtudor.** Dimitrijević Tihomir a kulai járás szolgabírája, Dimitrijević Timót volt szubotcai szerb plébanus fia, a jogi fakultáson diplomát nyert.

— **Öngyilkos banktisztviselő.** Osijekről jelentik: Milojević Milán, a szerb Központi Bank r.-t. osijek-i fiókjának pénztárosa, szívenlőtte magát. Milojević néhány hónappal ezelőtt temette el feleségét és azóta teljesen visszavonult életet folytatott. Azt hiszik, hogy a felesége utáni bankkódás miatt követte el az öngyilkoságot.

— **Tolvaj boltiszolga.** Noviszadról jelentik: Timkovics Alexa boltiszolga Makovszki Oldris noviszadri kereskedő üzletéből, ahol alkalmazásban volt, négyezer dinár értékű árut lopott. A tolvaj szolgát a rendőrség letartóztatta.

— **Perlak község új előljárósága.** Becskerekéről jelentik: A belügyminisztérium rendeletet küldött Temes-Torontál vármegyébe, amelyben a bánáti Perlak község előljáróságát és képviselőtestületét felváltja. A község új előljáróságának és képviselőtestületének kinevezése már megtörtént.

— **Kézrekerült vagonfosztogatók.** Szentáról jelentik: Február kilencedikén a szentai vasúti kitérőben ismeretlen tettesek felfeszítettek két vaggont, a honnan nagyobb mennyiségű árut vittek el. A nyomozás folyamán a rendőrség a lopás gyanúja alatt letartóztatta Fabrik Máttyás és Kubics Imre szentai lakosokat, akik be is ismerték tettüket. Az eljárás megindult ellenük.

— **A mélységbe zuhant egy tehervonat.** Erfurthból jelentik: A münchen berlini gyorsított tehervonat a thüringiai-bajor határon Ludwigstadt mellett kisiklott. A mozdony és huszonegy teherkocsi a vasúti hidról a mélységbe zuhant. A hid alatt lévő házak, amelyekre a teherkocsik rázuhantak, beomlottak, a mozdony tüztől lángot fogtak és részben leégtek. Négy ember halálát leltek a romok között. A vasúti szerencsétlenség oka, hogy a fék felmondta a szolgálatot.

— **Egy évi börtön lólopásért.** Noviszadról jelentik: A budiszavai vásáron múlt év szeptemberében Pavlov Cseta alkudott Wolf Margit lovairra. Próbahajtás közben Pavlov a lovak közé csapott, azokat elhajtotta és Becskereken eladta. Pavlov ügyét csütörtökön tárgyalta a noviszadri törvényszék, amely a lótolvajt egyévi börtönre ítélte.

— A németek belépnek a cseh-szlovák kormányba. Prágából jelentik: Svehla miniszterelnök és Benes külügyminiszter, valamint Grabec cseh néppárt elnökének együttes marienbadi tartózkodásával kapcsolatban az a hír terjedt el, hogy a vezető cseh-szlovák politikusok a kormánykoalícióban bekövetkező változásokról tárgyaltak. Egyes verziók szerint a németeket is bevonják a koalícióba.

— Bérmozgalmak Páris környékén. Párisból jelentik: Páris környékén nagyobbarányu bérmozgalmak vannak. A munkások a drágaság folytonos emelkedése miatt bérjavítást követelnek.

Műkedvelőelőadás Szentán. A szentai gazdakörjű ifjuság március elsején műkedvelő előadást rendez, amely alkalommal Gárdonyi Géza »Annuska« című vígjátékát adják elő.

— Betörőt fogott a srbobrani csendőrség. Noviszadról jelentik: A srbobrani csendőrség letartóztatta Briák György srbobrani lakost, aki néhány nappal ezelőtt betört Srbborszáki György és Rencák János gazdálkodók lakására és nagymennyiségű ruhaneműt vitt el. A csendőrség a betörőt átadta a noviszadi ügyészségnek.

— A bécsi banktisztviselők sztrájkja. Bécsből jelentik: A szövetségi kancellár a bankok, valamint a bankalkalmazottak közös megbeszélésén azt indítványozta, hogy a felek válasszanak 6-6 tagu bizottságot, amelyek holnap először külön megbeszéléseket folytatnak a szövetségi kancellárral, hogy a további közös tanácskozások alapjait megteremtse. A kancellár felhívást intézett a felekhez, biztosítsák egymást kölcsönösen arról, hogy a tárgyalások alatt kerülni fognak minden, ami a konfliktus kiélesedésére vezethetne.

— Haditanácsot alakítanak Csehországban. Prágából jelentik: A »Ceske Slovo« a következőket írja: Csehországban előkészületek történnek arra, hogy egy nemzetvédelmi tanácsot létesítsenek. Ennek a tanácsnak feladata az lenne, hogy az országban megtegye az előkészítő intézkedéseket háboru esetére és az országot szervezze a háboru tartama alatt. A vezérkarnak és egyéb katonai köröknek képviselőin kívül a tanácsban helyet foglalnának azok a miniszterek is, akiknek tárcája összefüggésben áll az országvédelem vezetésével és szervezésével.

— Az ulmi császári palota leégett. Ulmból jelentik: A történelmi nevezetességű ősrégi császári palotának új szárnyában szerdán tűz támadt és a lángok az egész épületet elhamvasztották. A tűz egész nap dühöngött. Oltás közben tíz tűzoltó súlyosan megsebesült. Hells építészeti főtanácsos, akit a veszedelem hírére Stuttgartból telefonon elhívtak, még akkor érkezett, mikor a lángok jávában dühöngtek. Egy lezuhanó fa maga alá temette s megszenesedett holttestét estefelé ásták ki a romok alól.

A »Falu rossza« Bácskopetrovoszélén. A bácskopetrovoszélői legényegylet vasárnap táncal egybekötött műkedvelőelőadást rendez, amely alkalommal a »Falu rossza« kerül színre.

— Magyarországon megdrágul a vasúti szállítás. Budapestről jelentik: A magyar korona romlása miatt a MÁV. kezelésében levő vasúton hétfőtől, február 25-ikétől kezdve az expresszáru díjtételei 50 százalékkal drágulnak, ezzel a drágítással párhuzamosan a személyszállítás és a podgyászdijszabás 30 százalékkal emelkedik.

A jóvátételi bizottság megszavazza a magyar kölcsönt

Pénteken hozzák nyilvánosságra a döntést

(Szikratávirat.) Budapestről jelentik: Csütörtök délután autentikus jelentések érkeztek Budapestre Párisból a jóvátételi bizottságnak a magyar kölcsön ügyében való állásfoglalásáról. Az első párisi jelentés szerint a jóvátételi bizottság csütörtök délutáni ülésén tudomásul vette a magyar szekció jelentését.

A második jelentés szerint a francia kamarában elterjedt hírek szerint a jóvátételi bizottság még csütörtök este elhatározza a magyar

zálogjogok feliiggesztését és az erre vonatkozó népszövetségi jegyzőkönyvet változatlanul elfogadja és aláírja.

A magyarországi eseményekre való tekintettel a jóvátételi bizottság tagjai egyetértenek abban, hogy sürgősen döntenie kell a magyar kölcsön ügyében, nehogy Magyarországot komolyabb veszedelembe sodorják és ezért már pénteken nyilvánosságra fogják hozni a döntést.

— Több newyorki nagybank hamis dollárokat hozott forgalomba. (Szikratávirat.) Newyorkból jelentik: A petróleumpanama után újabb botrány foglalkoztatja az amerikai politikai és pénzügyi köröket. A rendőrség megállapította, hogy több nagybank hamis dollárokat hozott forgalomba. A Föderal Reserve Bankban kétféle értékű hamis dollárt találtak. Több bank vezetését letartóztatták.

Adomány a zsidókérdésnek. Szabados Nikola községi híró, Ruski-Krsturon, a Dr. Singer Bernát Szeretetház részére 50 dinárt adományozott.

A Városi Színházban vasárnap, február 24-én este pont 8 órai kezdettel kerül színre Molnár Ferenc kiváló háromfelvonásos bohózata, a »Doktor ur«, melynek sikerét a legösszeválogatottabb műkedvelők nevei biztosítják: ugymint Sz. Kovács Margit, Berczik Margit, Pietsch Ferencné, Koncz Dani, Jakobovits Dani, Virágh Béla és Szabó Marci. Jegyek a kör helyiségekben kaphatók.

Dr. Horváth József volt budapesti klinikai orvos, rendelését Staramoravicán megnyitotta.

A február 26-iki (kedd) jelmezbálla jegyek válthatók naponta 5-től a táncsteremben (Wilsonova utca 38) és a bál napján a Bárányban. — Tekintve az estély szokásos zrtkörűségét, a meghívók a rendező cég által elkészítettnek. Kezdeté pont 9 órakor az összes termekben.

Ami Önnek kell, az — Előfű! Ez az igazi házi szer, mely megszünteti fájdalma! Próbaküldemény 7 dinár. Feller V. Jenő gyógyszerész, Stubica-Donja, Centrál 185. sz. (Orvatska).

Székrekedés. Bamberger orvostanár, a szívbetegeknek tankönyvének megalkotója, megállapította, hogy a Ferenc József keserűviz nagyon megbízható hashaltó.

SZÍNHÁZ

A noviszadi szintársulat bucsu-előadása. A »Bajadér« előadásával bucsuzott csütörtökön este a noviszadi szintársulat a szubotocai közönségtől. Az utolsó előadás alkalmával, mintegy elismerésül a társulat lelkes igyekezetéért, amelyet a rövid szezonban tanusított, a színháztermet zsúfolásig megtöltötte a közönség és lelkesen tapsolta a szereplőket. Különösen nagy sikere volt a Dubaics-párnak, akiknek minden táncot meg kellett ismételnük. És nem éreketlen talán megemlíteni, hogy a lelkes tapsviharban magyarral kérte a táncot »ura!« a közönség, melynek nagyrésze, — mint valamennyi előadásnál, — magyarok köréből került ki. A különösen meleg ünneplés, — amellyel a »Bajadér« szereplőit, Olivieri—Ilies aszszonyt, Dubaicsékát, Krancsevics igazgatót és valamennyi szereplőt elhalmozták, az egész szintársulatnak is szól, amelyet megérdemelt szeretettel fogadott a háromheti szezon alatt a szubotocai közönség.

SPORT

A Sand birkózóversenye. A Sand vasárnap Szubotica város 1923. évi bajnokságáért országos birkózóversenyt rendez a Katolikus Legényegyletben. A versenyt 6 súlycsoportban a következő feltételek mellett bonyolítják le: légsúly 58 kgig, nehézsúly 62 kgig, könnyűsúly 67 kgig, közép A) súly 75 kgig, közép B) súly 82 kgig és nehézsúly 82 kg-on felül. Minden súlycsoport győztese nagy ezüst éremet kap. Nevezési díj nincs. Nevezési határidő február 23. Nevezések a Sand címére küldendők.

A külföldiek is résztvesznek a magyar olimpiai futbalcsapatban. A magyar sportkörökben egyre erősebben érvényesül az a felfogás, hogy a Párisba küldendő magyar futbalcsapatban a külföldön élő neves magyar játékosokat is be kell válogatni. A számbajöhető játékosok nagyrésze már több ízben kijelentette, hogy meghívás esetén szívesen képviselik Párisban a magyar színeket. Az a hír, hogy a M. L. Sz. legközelebb napirendre tűzi ezt a fontos kérdést és elvi határozatot hoz, amely előreláthatóan kedvező lesz a külföldi magyar játékosok szereplésére nézve.

Vasárnap kezdődnek Budapestben a bajnoki mérkőzések. Budapestről jelentik: A tavaszi szezon bajnoki mérkőzései vasárnap kezdődnek meg. Vasárnapra a következő mérkőzéseket sorsolták ki: MTK—Törekvés, FTC—33FC, KAC—BTC, VAC—Vasas, III. ker. TVE—Zugló, UTE—UTSE.

TŐZSDE

Noviszadi terménytőzsde, február 22. Forgalom jelentékeny. Irányzat kialakulatlan. Buza bácskai 79—80 kg. (290) 315—320 dinár, bánáti 79—80 kg. (290) 310—315 dinár. Arpa bácskai 300—305 dinár. Zab 240—245 dinár. Tengeri prompt 235—237.50 dinár, március—áprilisi 245—250 dinár. Bab bácskai 675—680 dinár. Liszt 0-ás GG. 510—515 dinár, 0-ás G. 505—510 dinár, 2-es 435—440 dinár, 5-ös 385—395 dinár, 6-os 295—300 dinár, 7-es 262 dinár. Korpa 180—190 dinár.

Beograd, február 21. Zárlat: Amsterdam 30.50—29.50, Bécs 0.1130, Bukarest 295—285, Genf 1385—1380, London 344.25—344, Milano 348—347, Newyork 80—79.50, Páris 343—340, Prága 237—236, Szaloniki 128, Koppenhága 132.

Zürich, február 21. Zárlat: Newyork 578, London 24.90, Páris 24.05, Milano 24.80, Prága 16.7750, Budapest 0.0150, Beograd 7.30, Bukarest 3.3250, Szófia 4.45, Bécs 0.008125.

Budapest, február 21. A devizaközpont hivatalos árfolyamai: Beograd — Dinár 413—441, Bukarest — Lei 188—200, London 140600—150600, Angol font 140900—150900, Páris 1360—1470, Frank 1375—1485, Prága — Szokol 946—1016, Newyork — Dollár 32850—35000.

Értéktőzsde. A magánforgalom üzletelen, lanyha. Egyes piacokon kisebb lemorzsolódás, amelyek délig ismét helyreállottak. Magánforgalom (ezer koronaiban): Magyar Hitel 900, Osztrák Hitel 290, Salgó 910, Ganz vill. 2650, Déli vasút 1200, Államvasút 680, Pesti Hazai Takarékpénztár 6250, Ganz Dan. 5550, Köszén 4550, Nasici 3200, Mezőhegyesi cukor 430, Földhitelbank 830, Pesti Magyar Keresk. Bank 1900, Baróti 11, Cukoripar 4950, Angol-Magyar Bank 155, Leszámitoló 143, Nova 180, Gummi 480, Izzó 850, Viktória butor 11, Ofa 83.

AKI

gondolja, hogy szüksége lesz tavaszi ruhára, úgy február 15-től már megrendelheti heti vagy napi előleges törlesztésre. Nagy választék bel- és külföldi áruvetekben.

NÁVAY ISTVÁN

szabó üzletében, Somborski út. 2. sz. Dr. Kiss ügyvéd házában. 6553

OSRAM
felfűtést kell a villanykörteknél látnunk

Ha jó világitást akar, ne sajnálja a költséget

OSRAM NITRA

„MARIOLA“ arckrém a legjobb arcápoló!

NYILTTER.

Gross Hermann úgy maga, mint összes rokonsága nevében fájdalommal tudatja, hogy hón szeretett hitvese

GROSS HERMANNÉ
szül. **WEINBERGER KATALIN**

életének 72-ik születésnapján hosszas szenvedés után jobblétre szenderült.

Drága halottunkat február 22-én délután 2 órakor fogadják lakásunkról (Kuhačeva ulica) az izraelita sírkertben örök nyugalomra helyezni.

Subotica, 1924. febr. 22.

Gross Hermann férje, Weinberger Hermann, Weinberger M. Miksa testvérei, Weinberger Emma, Weinberger Jenni, Weinberger Juliska nővérei, Singer Aron, Krausz Gábor, Braun Géza sógorai, Weinberger Cilli, Weisz Ilona sógornői,

„A Föld“ című hetilap szerkesztőségének

Suboticán.

„A Föld“ című heti újság folyó évi 9. számú lapjában megjelent „A csantaviri rémuralom napjából“ című cikk, melyben egyéb rágalmak és hazugságok között szemérmes vonatkozálag a következő kitétel szerepel: „Gaynski jegyző megengedte, hogy Sagity Matyika könyvén három héten át véresre korbácsoljon szegény néhány család apát, adófizető polgárt“, kijelentem, hogy becsületsértésért és rágalmazás miatt bírót uton keresek elégtételt a szerkesztőségétől és így alkalmat akarok adni, hogy ezen mérész állítását be is bizonyítsa.

Cantavir, 1924. február 19.

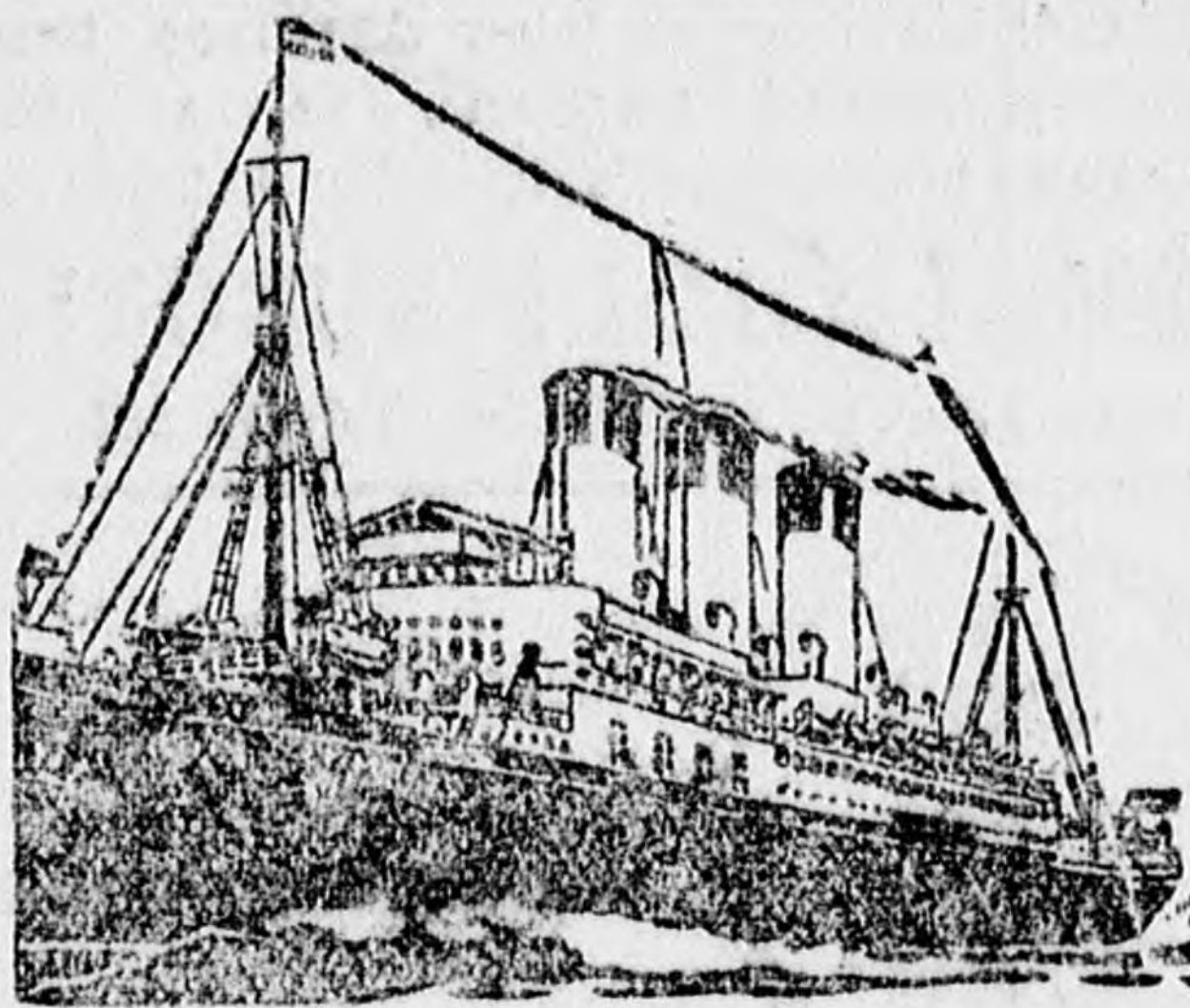
Matija Šagić

Értesítés.

Ertesítem a n. s. hölgyközönséget, hogy szalonomat Petrovadska ulica a kenyérgyár ellenébe saját házamba helyeztem át.

Kalmár István
nőiszabó, Subotica

1704

Hamburg-Délamerikai Gőzhajózási Vállalat

A legnagyobb, leggyorsabb és a legszebben felszerelt hajók kitűnő berendezéssel I. II. és III. osztályú utasok részére.

INDULÁSOK:

December 13. „La Corona“	Február 8. „Bilibao“
Dec. 20. „Antonio Delfino“	Február 9. „España“
December 22. „Lucuman“	Febr. 28. „Antonio Delfino“
December 31. „Vigo“	Március 13. „La Corona“
Január 10. „Cap Norte“	Március 20. „Cap Norte“
Január 11. „Medelja“	Április 8. „Vigo“
Január 24. „Villagarcía“	Április 17. „Cap Polonio“

Hamburgból

Argentína, Brazília és Uruguay-ba.

Felvilágosítással szolgál a jugoszláviai vezérképvislet:

ZAGREB, PETRINJSKA UL. 73.

KÉPVISELETEK: Beograd, Balkanska 49. Veliki Bečkerek, Svetosavska 18. Bitolj, Bankarska 12.

Emmentali sajt

naponta friss tea-vaj eredeti gyári áron kicsinyben is: **M. VÁGÓ** sajtgyári raktár **SUBOTICA, Paja Dobanovačkog ulica 7.**

Fifi Crém

SZÁRAZ, ÉSŐS
Pintér gyógyszerár
nagy templom mellett. — 8034

LONDON

PARIS

BERLIN

BUDAPEST

legjobb női és férfi divat, szabászat mintáit tartalmazó havonta megjelenő képrendű szaklap mutatószámát hivatásos szakmabeli iparosoknak megvásárlására ingyen küld

HEUMANN MÓR

Subotica, Jelačićeva ulica 1.

LEGJOBB ÉTELEK ÉS ITALOK a

BÁCSKA

étteremben, ahol Horvát G. Mátyás zenekara játszik. — 8032

Jugoszláv alattvalók ha Budapestre jöttek, minden ingatlanforgalmi és pénzügyi dolgokban forduljanak teljes bizalommal a Magyar Köztisztviselők és Állami Alkalmazottak Takarékpénztár Ingatlanforgalmi főosztályához. Osztályvezető: Haszmann József. Tel. gazda Rákóczi-ut 16. szám. —

Telefon:

József 135—32.
József 60—40.

I-a minőségű

NYIRFARUDAR

minden mennyiségben
Sédl Gyula, Vršac
Kérjen árajánlatot.

GAUMONT FILMEK

MINDENÜTT TELT HÁZAKAT EREDMÉNYEZNEK!

A kis hazátlanok

(PÁRIS GYERMEKEI)

két kisleány kalandos története ötrészesben

Budapestben játszotta a **KAMARA-MOZGÓSZÍNHÁZ** ilyen eredménnyel:

Budapesti, 1923. febr. 20.

Tekintetes

Leon Gaumont mozgófényképgyár

Budapest

A kis hazátlanok (Páris gyermekei) I., II., III., IV. és V. részének az elmúlt héten mozgószínházunkban lefolyt reprizelőadásaink fényes sikere indított arra az elhatározásra bennünket, hogy a tekintetes igazgatóságnak köszönetünket és őszinte elismerésünket fejezzük ki a monumentális filmalkotás kikölcsozéséért.

Midőn kívánjuk, hogy ezen filmmel, mely a francia finomság, izlés és szellem magasrendűségét hirdeti, a legszeleesebb körökben mindenütt hasonló páratlan sikereket érjenek el, maradunk ismételt köszönettel és kiváló tisztelettel:

*Kamara Mozgószínház
Tsuk Imre.*

Pančevón febr. 23-tól a **Modern moziban** kerül színre.

Előjegyzéseket elfogad **Kis hazátlanok, Sándor Mátyás, Barrabás, A senki leánya és Parisette** című filmekre a

Meteor Filmvállalat Subotica, Sokolska ul. 1.

128°—130°-os

Zsír szóda

50 és 100 kg. mennyiségben vashordóban raktárunkról azonnali szállítással kapható. Az áru rendelkezésénél teljes kasszával vagy utánvétellel fizetendő.

DINIĆ és TÓTH NOVISAD

Poštanska ulica 7. — Telefon 225.

GAZDÁK FIGYELMÉBE!

Ellismert legjobb ásványi

MÜTRÁGYA

„Danica Vegyipari I.“ vezérképviselőjénél **GOMBOS IMRÉ-nél, SOMBOR** szerezhető be a legjutányosabb áron. 984

Felhívás!

Gazdák érdeke, hogy

MÜTRÁGYA

szükségletüket a

Bácskai Mezőgazdák Szövetkezeténél

Sombor — vegyék meg, ahol a legolcsóbb áron a legjobb minőségű műtrágyát kapják

Birtok 500—200 hold területben

BÉRLETRE KERESTETIK

körülbelül 5 évre holt és lehetőleg élő felszereléssel. A felszerelés és a föld szakzerű karbantartásáért gazdász-szakember felel. — Ajánlatok: „Grund II-707“ jellege alatt az Interreklam R. T. Zagreb, Palmotičeva ul. 18. küldendők. 1179

Aksentijević és Fixmann

hirlapterjesztő és hirdető vállalat

Skepljanska 18. **BEOGRAD** Skepljanska 18.

Folyószámla a Prágai Hitelbank beográdi fiókjánál

Telefonszám: 22-22. — Postafiók 176.

Láttamoznak:

utleveleket

a vizumdij és 35 dinár ellenében valamennyi követségénél 24 óra alatt utánvétellel

Levelezés: 1017
szerb, horvát, magyar és német nyelven.

febr. 21-től
csütörtöktől-
február 24-ig
vasárnapig

Lifka KISMET

(A Bagdadi koldus) nagy dráma II. részben.

I. rész kísérő műve a Fatty burleszk 2 fölvoás.
Főszereplők: Otisz Skinner, Leon Bary, Elinor Fai

FOGLALKOZÁS

Gazdatiszt, aki a földmiv- és teigazdasági-iskolát végezte, nagy gazdaságokba szerzett többévi gyakorlattal, aprillisa gazdaságba állást keres. Jelenleg is egy nagy gazdaságban van alkalmazásban. Szíves megkereséseket »Gazdász« jelgére a kiadóba kér. 1228

Borbélysegéd azonnali belépésre keresetik Fekete Péter fodrászüzletébe. B. Topola. 1233

Elsőrendű, szakleptett főmolnár, aki a vám- és kereskedelmi őrlésben teljesen jártas, keres Hajduska-malomban, Begejsvetidjuradi. 1265

Borbélyüzlet vitéken. Jóforgalmu, eladó, esetleg bérbeadó. Azonnal átvehető. Cím: a kiadóban. 1212

Bonnet keresek 13 éves kisleánykám mellé, ki a takarításban is segítene. Szerbül tudók előnyben. Ajánlatokat a kiadóba kérek fizetési igények megjelölése mellett »Bonnet« jelgére. 1235

Szoptatósdata állást keres. Cím: Közközház, születési osztály. 1255

Állást keres intenzív fiatal leány, lehet meg üzletben, ahol teljes ellátást is kaphatna. Cím a kiadóban. 1203

Perfekt könyvelőt keresünk azonnali belépésre. Német nyelvben jártas előnyben. — Ajánlatokat »Megbízható« jelgére a kiadóba kerünk. 1234

Női irodai munkatérő felvétetik Hermann Mór könyvkereskedésében. Subotica. 1143

Szoptatósdatajánál ajánljuk Kavecsk Lajosné, Segedinski Vinograd 181.

Hosszabb gyakorlattal bíró hivatásos szivógyártó-torgépeszt keresek kishalmi hengermalomban, mikelőbbi belépésre. Csakis szaknabéliek pályázzanak, kik a szivógyártó kezelését és javítását tökéletesen értik. Ajánlatok fizetési igények és eddigi működés helyük megjelölésével Berger Márton címre. V.-Kikinda, küldendők. 1237

Fiatal kocsis, költiszolga és kütató felvétetik. Heuduska i Hermann cégnél. 1280

Intelligentes Fräulein sucht Stelle zu Kindern. Briefe erbeten an Wera Schnitz an die Verv. d. Blattes. 1256

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy azó 1 dinár, vastagbetűs és címző kétszeresen számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 din. Álláskeresők az apróhirdetési díj felét fizetik. Előfizetési díj havonként 15 din., negyedévre 135 din. Kérdezőkártyákban válaszbelégy melléklendő.

Kanzleifraulein, für deutschen und serbischen Sprache mächtig. Maschinenschrift- und Stenographie aufzunehmen gesucht. Medjanski i Drug Subotica. 1278

Egy jóforgalmu vendéglőbe fiatal házaspár, szerb, íccésnek, felvétetik megteleelő óvadékkal. Csak szakember jelentkezé. Bővebbet a kiadóban. — Ugyanott egy fiatal szerb pincér felvétetik. 1260

Intelligentes deutsches Fräulein sucht Stelle zu Kindern. Zeitschriften Vonkh. Hirschl, Potiski.-Sv.-Nikola, Banat. 1269

Vaskereskedősegédet keresek, ki a katonai kötelezettségének eleget tett. Írásbeli ajánlatokat személyes bemutatkozás mellett kér: V. Bata Sin, vadászati és sportüzlete, Subotica. 1263

Kereskedelmi érettségivel bíró 25 éves fiatal ember, volt segédigazgató, volt adótitisz, hat évi gyakorlattal állást keres. Beszél és ír szerbül is. Megkeresések fizetési feltételekkel a kiadóban megküldhető címre küldendők. 1253

Eladó 5 HP eredeti Morze szivógyártó, négyluku Hohermorszólóval. Benesik Lajos, Bačka-Topola. 1067

VÉTEL-ELADÁS

Zongorák, új, modern vagy átjártzott, keresztműrosok, részletfizetésre is kaphatók nagy választékban, olcsóbban, mint bárhol, Kain bangszerületében Subotica, városház épületében.

Acél magánjáró alkatrészek: 8-10 HP kazánhoz való jutányos áron eladó.

Tanonkok és gyakornokok jó fizetéssel felvétetnek. Hamburger gépműhely, Subotica. 1026

Vásárra leszállított árban! Énmon női felöltők, férfira glánok, öltönyök, gazdaszkapátók, bricseszek, fiu-ruhák, nadrágok és sapkák Eisler Izsonál, barátok-temploma során.

Több gőz- és motornalombi jóforgalmu téglagyárak, sok földbirtok jutányos áron eladó. Leírások ingyen és bérmentve kaphatók. Pömbches közvetítőiroda, Bačka-Topola. 1200

Eladó Magyarországon 12 hold szántóföld, vagy cserélem Vojvodinában ingatlannal. Institoris Subotica, Vilsonova ut. 44.

Borpréseket, közepnagságut, megvételre keres Szabados keményítőgyár, Segedinski put 130. 1219

BILDERLEISTEN BILDERRAHMEN

FRIEDRICH BACHINGER
Subotica, Bene Sudarevićeva ul. 24.

OVALRAHMEN
GERAHMTE BILDER

KÖRZŐ

február 21-től
csütörtöktől-
február 24-ig
vasárnapig

CIRKUSZ DÉMON

cirkuszi dráma 5 fölvonásban

főszereplők: CARL DE VOGT, CLAIRE LOTTO

Ötvenezer kéve ned, prima szegélyző és tűző, acélos »kinovia«-i, jutányos áron kisebb tételben is eladó. Báló Antal, Bezdán. 1273

Eladó vendéglő. Sentán igen jóforgalmu vendéglő eladó. Haltram Elek vendéglős. 1276

Eladó egy fekete, hat éves csődör fedeztetési engedéllyel és egy simmeringi benzinnmotor. Spengler József, Nemačka Crnja 1268

Bajal uton eladóm házamat vagy a beltéren elcserélném. Cím: Fortuna hirdetőiroda Subotica, I. Skotus, Viatora ulica 5. 1270

Eladó jókarban levő Nicholson-csöplő. Zupescs Ferenc, Novibecegi. 1223

Szőlő- és gyümölcsnemeltő parafa minden nagyságban és minőségben söraktarak, borkereskedők, gyógyszerárak, cagnagyvarak stb részére, a legjobb spartól parafából előállítva, minden mennyiségben, állandóan raktáron. Első Jugoszláv Parafafar Osijek, Relkovičeva 4. lnt. telefon 626.

Egy jóforgalmu szélmalom házzal és egy lánc földdel eladó. Bővebbet Halasi ut. 85. 1240

Farkaskutya, tizhónapos, tiszta faj, kerékpár kifogástalan állapotban, azonnal eladó. Bővebbet Grubermál, Halasi ut 41 vagy Vojvodina, Vilsonova ul 10 1272

Kettő Máv. magánjáró cséplőgarnitúra elfogadható árért eladó. Wagner Rudolf, Brestovac, Banat. 1117

KÜLÖNFÉLE

Elveszett Braço Fränk-üzletől a gubogvárígy egy Wertheimlassza-kuics. — Megtaláló adja be a kiadóba, ahol jutalomban részesül. 1138

SZÓDAVIZET legkisebb mennyiségben gyári áron szállít házhöz bárkinek »Johanna« szikvizgyár Subotica. Telefon 532. 193

Az Aleksandrova utcában vagy közelében, a beltéren, bútorozott szobát nappalra keresek. Jól fizetek. Cím kiadóban. 1230

Elveszett Márkus Mózes névre kiállított fegyvertartási engedély. Megtaláló adja le a kiadóban. 1246

Keresünk bérbe téglagyárat. Részletes ajánlatokat Sombor postafiók 39 alá kerünk. 1274

KENLAPOT

jután és lemezen legolcsóbban szállít

EUGEN KALMAR

KEMICNA INDUSTRIJA SUBOTICA

INGYENES és FIZETŐ UTAZÁS DÉLAMERIKÁBA

Hamburg Délamerikai Hajóstársaság hajóival

Veliki-bečkerek: Aleksandrova (Fő) ut. 27.
és Beograd: Balkanska ulica 49. szám.

A kivándorlási csoportok a következő napokon indulnak:
március hó 1., 2., 5., 6., 7., 20. és 21-én.

Nagyban

WEISZ S. ÜVEGKERESKEDÉS

SUBOTICA, ALEKSANDROVA ULICA 7. SZ.

Az összes raktáron lévő LUKSZUS-CIKKEK, amíg a készlet tart, 10-20%-kal leszállított árakon lesznek elárúsítva, u. m.: ROSENTHAL, ÉTKEZŐ, KÁVÉS-, TEÁS-, MOCCA KÉSZLETEK, SZAMÓVÁROK, CHINA EZÜST TÁRGYAK — STB.

Kicsinyben

Üzletáthelyezés.

A n. é. közönség szives tudomására adom, hogy illatszertáramat Kr. Petra ul. 21. szám a 61.

Trg. Oslobodjena 4 Hotel Kraljica Marlija épület (volt Dobrenov-féle fodrászterem) helyiségébe helyeztem át, ahol az árusítást f. hó 18-án szombaton kezdem meg. A n. é. közönség szives pártfogását továbbra is kérve, maradok teljes tisztelettel

LUKÁCS ZSIGMOND, NOVISAD.

VI. BÉCSI

NEMZETKÖZI VÁSÁR

1924. március 9—15.

Legalkalmasabb bevásárlási alkalom minden szakma részére.

Gazdag választék — Fix, versenyképes árak.

Az 1923.-as bécsi őszi vásár eredménye:

100.000 bevásárló

ebből 25.000 külföldi a világ 72 államából eszközölt nagy megrendeléseket.

FELVILÁGOSÍTÁSOKKAL SZOLGÁL:

WIENER MESSE, WIEN VI.

továbbá a következő tisztelősbeli és hivatalos megbízottak:

SUBOTICA: Halbrohr Sándor özegeye

423. Első Jugoszláv Szállítási R. T. Schenker & Co.